

ΝΤΕΪΦΙ

19

1500 ΔΡΧ.

περιοδικό για το τραγούδι

κι όλα τ'άλλα

Μαρίκα Νίνου
Κώστας Καπλάνης
ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΟΥΚΑΣ
*Ένας ψάλτης
με κλαρίνο*
Ι.Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗΣ
Γερά και κοσμικά

**ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ**

*Jim Karras - Έλληνες μουσικοί στην Αμερική
Φινλανδικές Ρεμπέτικες κομπανίες
Το Ισραήλ τραγουδάει ελληνικά*

ΜΑΝΩΛΗΣ Ο "ΥΠΑΡΧΩ"

**Ο ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ
ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ**

Ποίηση και τραγούδι του Τάκη Σιμώτα

**ΟΤΑΝ ΘΑ ΛΑΜΨΗ
ΠΑΛΙΝ Η ΑΣΤΡΑΠΗ!..**

ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ του Ράλλη Κοψίδη

Ντίνος Χριστιανόπουλος

Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ

Κωνσταντινούπολη - Σεπτεμβριανά του Στέλιου Ελληνιάδη

Χρυσό Κλαρίνο

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΤΟΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ

 Ntēri

Χρυσό κλαρίνο

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

Χορεύοντας στ' αστέρια

Κυκλοφορεί τον Δεκέμβριο

ΝΤΈΦΙ

Είμαστε ακόμα ζωντανοί...

Γραφείο Έκδοσης
Σόλωνος 85 - Αθήνα 106 79
τηλ.: 3629 569
Φαξ: 3641 334

Εκδότης
Σωτήρης Νικολακόπουλος
Υπεύθυνος Σύνταξης
Στέλιος Ελληνιάδης
Σ' αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν:

Νίκος Ζουρνατζίδης
Βασίλης Κατσιφής
Ιωάννα Κλειάσιου
Νίκος Κόλλιας
Γιώργος Κοντογιάννης
Ράλλης Κοψίδης
Τάκης Σιμώτας
Γιάννης Χατζηφώτης
Ντίνος Χριστιανόπουλος
Γρηγόρης Ψαριανός
Ιδιοκτησία

Χ.Ελληνιάδου και Σια Ε.Ε.
Νομική Σύμβουλος
Βάσω Διαμαντοπούλου
Καλλιτεχνική Επιμέλεια

Ιωάννα Κλειάσιου
Φωτογραφίες
Σ.Ε. - Αρχείο Ντέφι
Θεσσαλονίκη
Νίκος Θεοδωράκης
Rock 100
Π. Μελά 15 & Τσιμισκή
τηλ.: 031-265708

Διορθώσεις
Κώστας Βλησίδης
Σελιδοποίηση-μοντάζ
Βιβλιοσυνεργατική
Φειδίου 18, τηλ.: 3844 332
Εκτύπωση
Πέτρος Μπάρμπης
Γερανίου 24

Τεύχος 19, έτος 14ο
Νοέμβρης-Δεκέμβρης 1995
Τιμή δρχ. 1.500

Ο πίνακας του εξωφύλλου είναι
έργο του Πάνου Παπανάκου
"Μπουζουξίδικο στον Πολύγυρο" '70

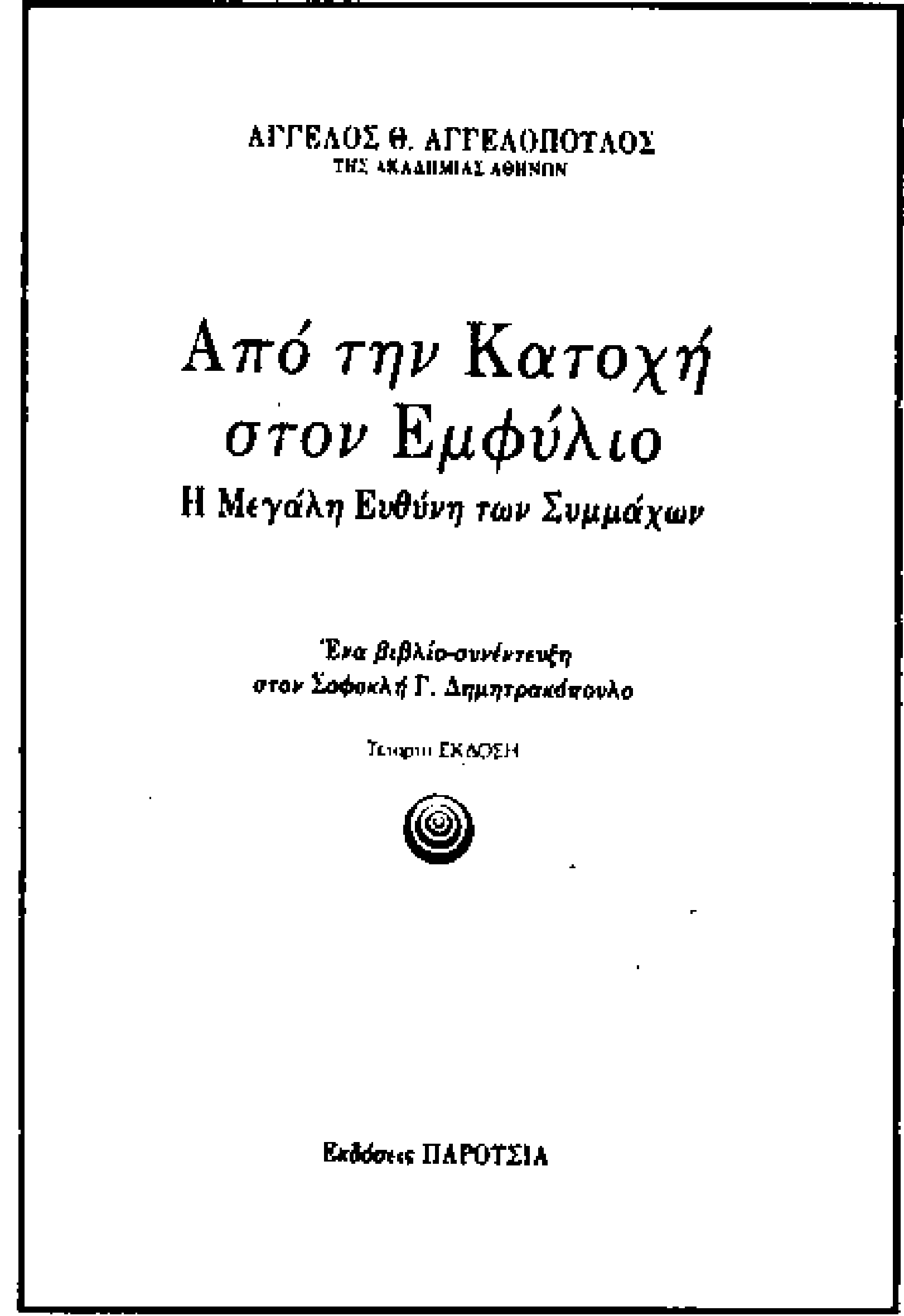
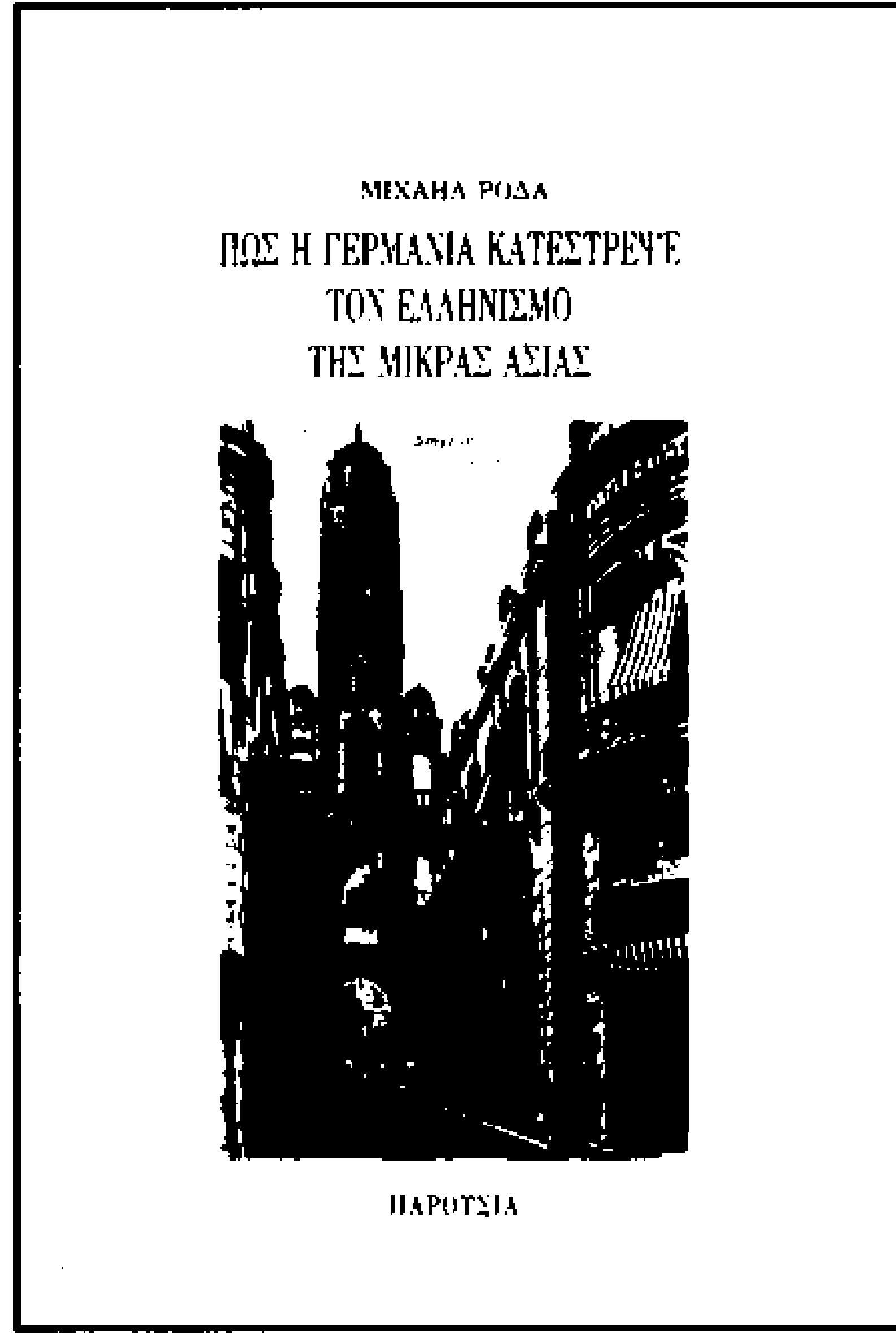
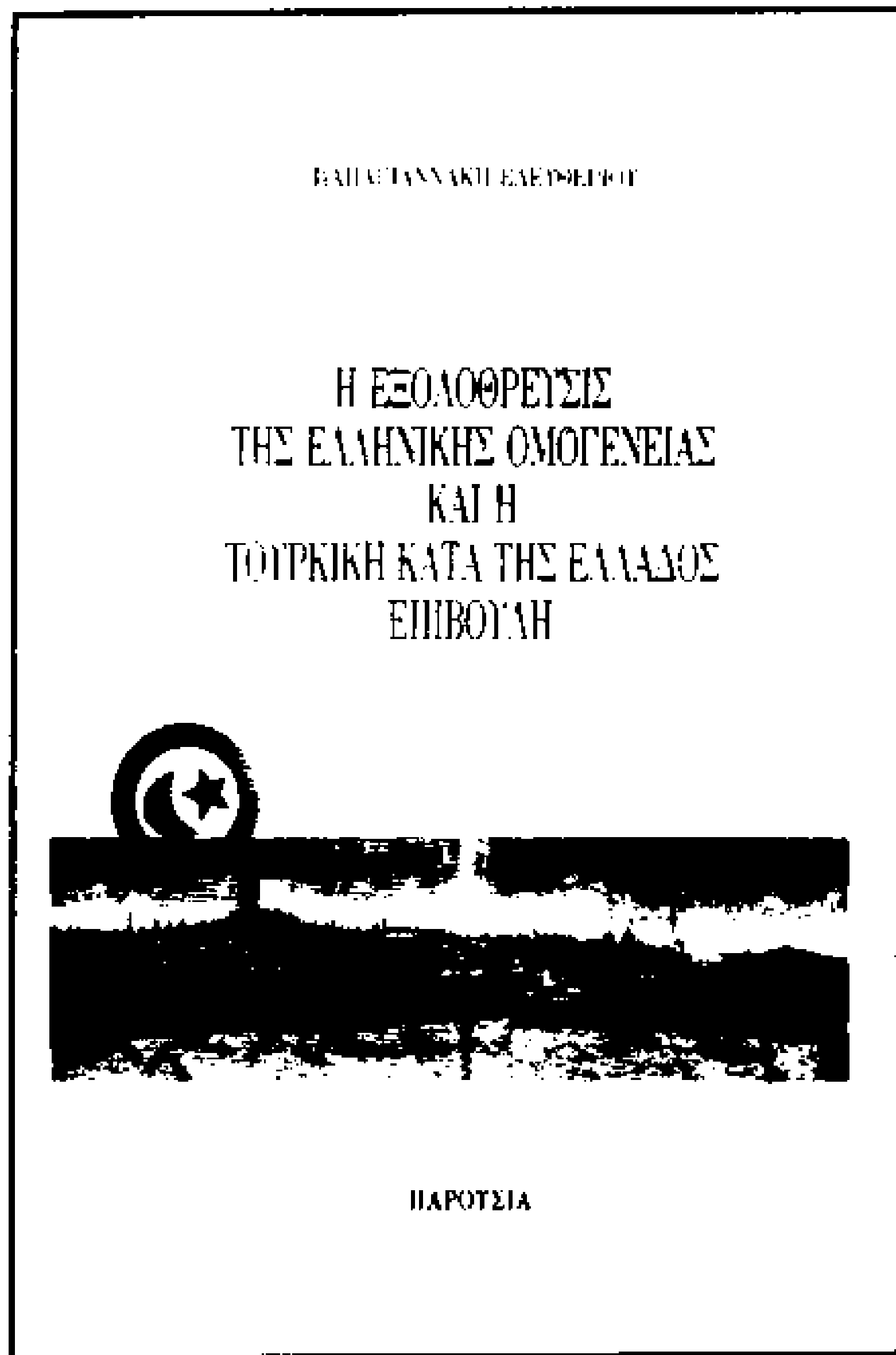
Πολλά πράγματα άλλαξαν τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, στην Ελλάδα. Και ίσως, το σπουδαιότερο είναι ότι ο απλός πολίτης βρέθηκε να σύρεται από πρότυπα κοινωνικής συμπεριφοράς που, μέχρι πριν από λίγα ακόμα χρόνια, αποδοκιμάζονταν απ' την κοινωνία ή από μεγάλες ομάδες της που επηρέαζαν το σύνολο και λειτουργούσαν ανασχετικά.

Η αποδυνάμωση του αριστερού δημοκρατικού κινήματος, η αυξανόμενη ανυποληψία μεγάλης μερίδας των εκλεγμένων αντιπροσώπων του λαού, ακόμη κι αυτών με πρότερο έντιμο βίο, και η σύμπλευσή τους με τα "διαπλεκόμενα" κυκλώματα, η εξάπλωση της διαφθοράς μεταξύ των δημοσίων λειτουργών, η συγκέντρωση και άσκηση εξουσίας, πέρα και πάνω από τους νόμους και τους δημοκρατικούς θεσμούς, από το σύμπλεγμα των επιχειρηματιών-εκδοτών, η υποβάθμιση της παιδείας και της δικαιοσύνης, η περιθωριοποίηση των λαϊκών στρωμάτων και η απομάκρυνσή τους απ' τα κέντρα λήψης των αποφάσεων, η παραεξουσία, η εξάπλωση του οργανωμένου εγκλήματος, η συστηματική παραπληροφόρηση από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης... αποτελούν μερικά από τα συστατικά στοιχεία της νέας πραγματικότητας και διαμορφώνουν νέους κώδικες συμπεριφοράς. ➔

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	1-2
Σχόλια	3-20
Η Θεσσαλονίκη και το Ρεμπέτικο, του Ντίνου Χριστιανόπουλου	21-31
Διεθνής Ένωση Φίλων της Ελληνικής Μουσικής (Δ.Ε.Φ.Ι)	33-34
Jim Karras, ένας Έλληνας στο Αμέρικα	35-44
Το Ελληνικό Τραγούδι στο Ισραήλ	45-50
Ρεμπέτικες Κομπανίες στη Φινλανδία	51-53
Όταν θα λάμψη πάλιν η αστραπή, του Ράλλη Κοψίδη	54-55
Πολιτιστική Μονοκρατορία του Τραγουδιού, του Τάκη Σιμώτα	56-62
Ιερά και Κοσμικά, του Γιάννη Χατζηφώτη	64-65
Πανελλαδική Κινητοποίηση για το Δημοτικό Τραγούδι	66-70
Θόδωρος Αγαπητός, του Νίκου Κόλλια	71
Ο Μουσικός Θησαυρός του Πόντου, του Νίκου Ζουρνατζίδη	72-74
Βασίλης Σούκας, ένας Ψάλτης με Κλαρίνο, του Βασίλη Κατσιφή	76-77
Οι Τελευταίες Μέρες με τη Μαρίκα Νίνου στο Μπρούκλιν	78-81
Ο Μανώλης ο "Υπάρχω"	82-85
Κωνσταντινούπολη, Σεπτέμβρης 1955, του Στέλιου Ελληνιάδη	86-88
Βιβλιοπαρουσίαση	90-93
Δισκογραφία	94-97
Δισκοπαρουσίαση, των Στέλιου Ελληνιάδη, Ιωάννας Κλειάσιου, Γρηγόρη Ψαριανού	98-102
Επιστολές αναγνωστών	103-104

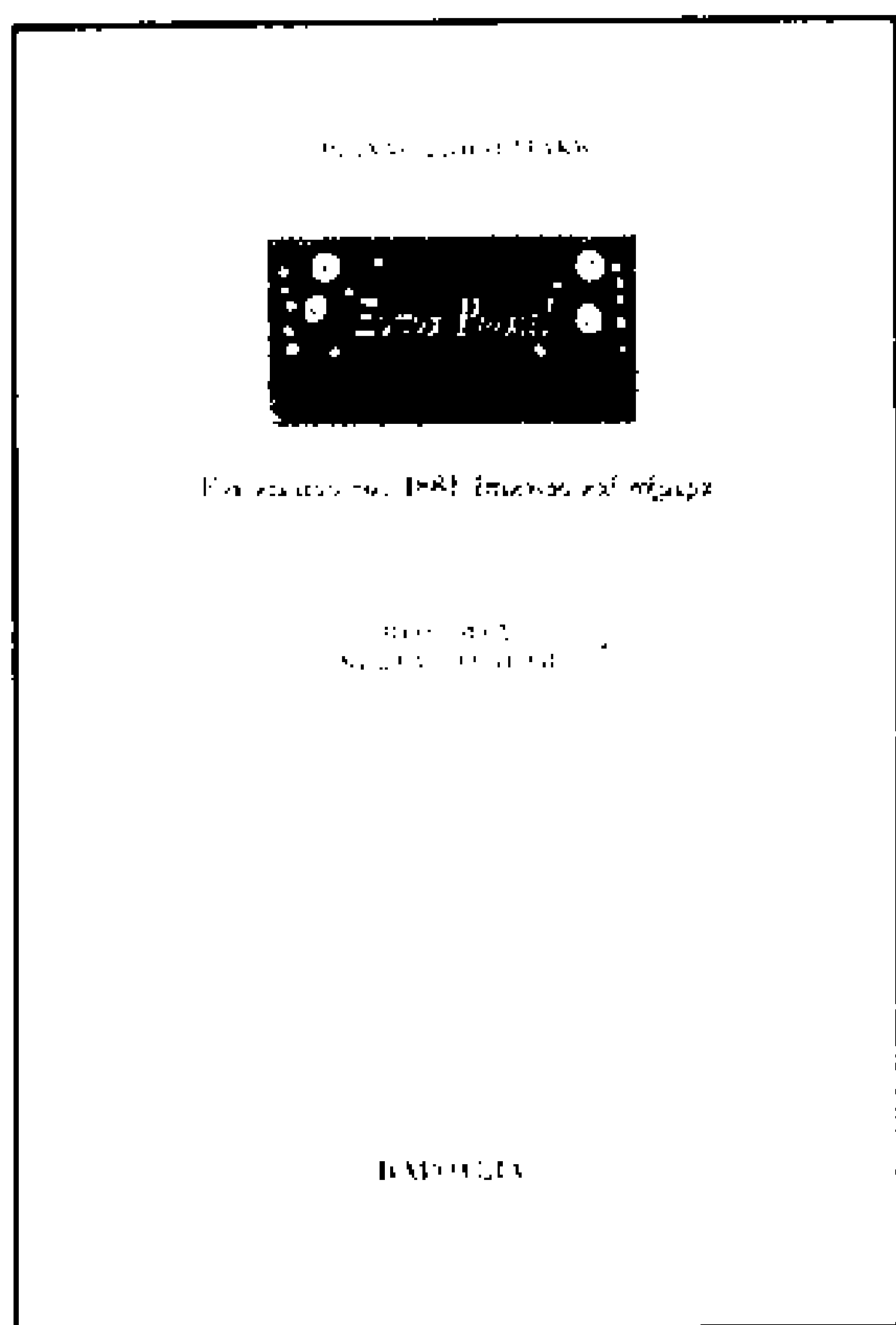
Κυκλοφορούν από τις εκδόσεις ΠΑΡΟΥΣΙΑ

Ένα ίσως από τα ελάχιστα βιβλία που ασχολούμενο με το πρόβλημα των Έλληνοτουρκικών σχέσεων εν γένει δίνοντας ιδιαίτερη σημασία και σε προβλήματα νομικής και στρατηγικής φύσεως, επικεντρώνεται στη διαλεύκανση των αιτίων των ζοφερών γεγονότων του '55 στην Κων/πολη. Γεγονότα που ακόμη και σήμερα παραμένουν σκοτεινά στη συνείδηση του λαού μας.

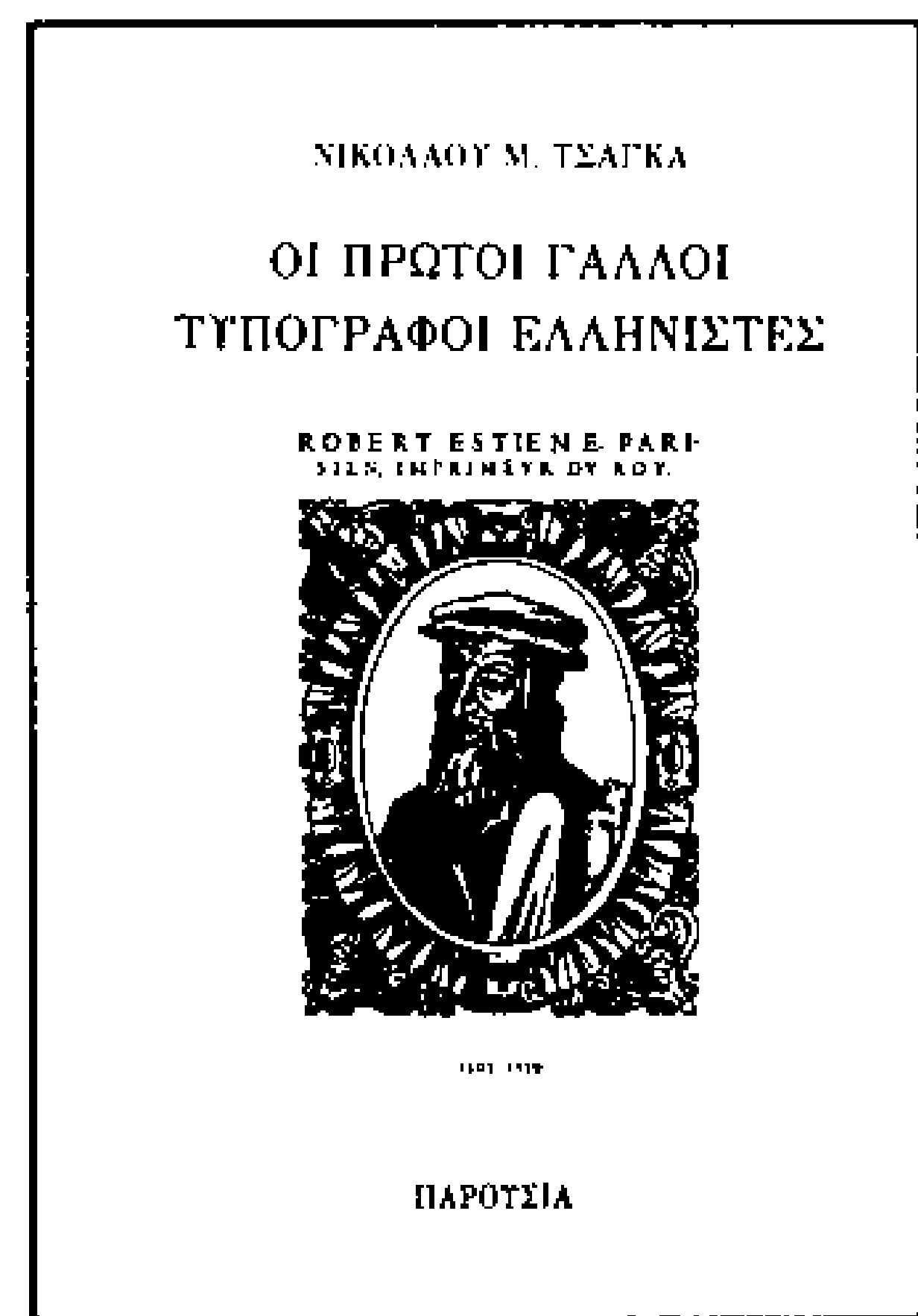
Έάν ήτο δυνατόν, καθ' ήν στιγμήν εύρισκετο ο Γερμανός στρατηγός εις την Μικρασιατικήν παραλίαν, ν' άκούση εκ τής νησιωτικής παραλίας τας άράς και τά αναθέματα των ρακένδυτων και πεινασμένων προσφύγων, θά έπληροφορείτο διτι δύο φυλάς αναθεματίζουν ήμέραν και νύκταν, γονατιστοί και αίμόφυρτοι, τήν ΤΟΥΡΚΙΑΝ και τήν ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ.

«Ακόμα δέν έγραψα τό βιβλίο (γιά τήν Έθνική Αντίσταση) που ήθελα και θέλω τόσο πολύ. Όταν άποσυρθώ από τίς σημερινές άσχολίες μου, θά γράψω αυτό τό βιβλίο. Τό χρεωστώ στον έαυτό μου και στην Ιστορία». Ο Άγγελος Άγγελόπουλος μέ τό βιβλίο αυτό εκπλήρωσε τό καθήκον του στον έαυτό του και τήν Ιστορία καταθέτωντας ταυτόχρονα μία από τίς σημαντικότερες μαρτυρίες γιά αυτή τήν περίοδο τής Ιστορίας μας.

Ιωάννου Α. Σπηλιωτάκη
Εύνα Ρωμιέ....
Ένα κείμενο του 1881 επίκαιρο
και σήμερα
(Πρόλογος Κώστα Σαρδελή)

Κυκλοφορούν ακόμη:

Νικολάου Μ. Τσάγκα
**Οί πρώτοι Γάλλοι
τυπογράφοι έλληνιστές**

ΔΙΑΘΕΣΗ: Βιβλιοπωλείο ΠΑΡΟΥΣΙΑ Σόλωνος 94, Άθήνα, τηλ.: 3615147

ΜΑΡΙΑ ΒΕΪΝΟΓΛΟΥ

Το Μεγάλο Πλοίο

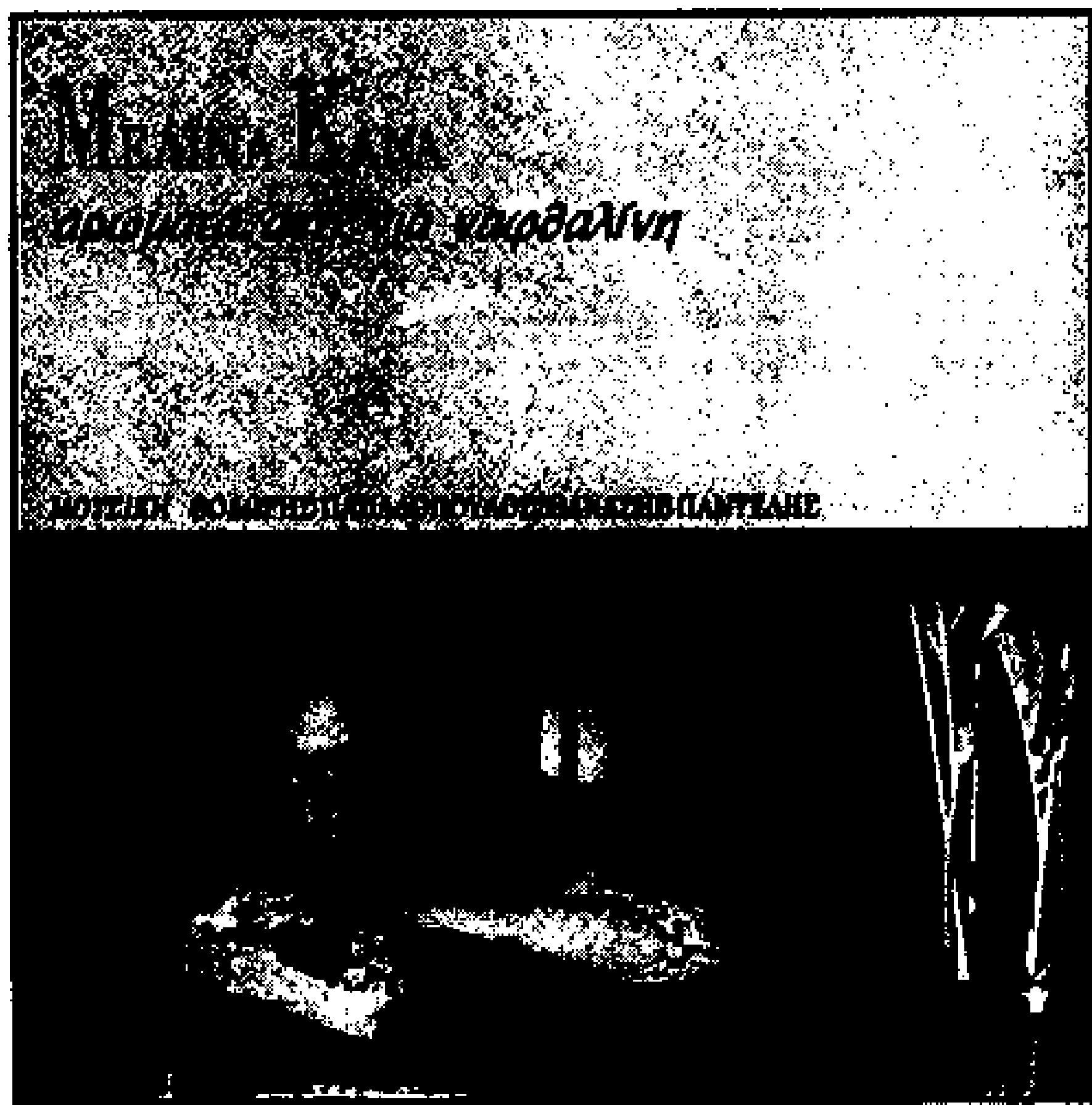
ΑΦΗΓΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗ

Με ζωγραφιές του Ράλλη Κογίδη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΤΕΦΙ

ΤΟ ΝΕΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΔΙΑΝΟΗ

Α. ΑΛΙΜΟΥ 76 ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ 16452
ΤΗΛ. 99 38 888 FAX : 9935348

ΣΟΦΟΚΛΗ Γ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ
ΚΑΙ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

*Όπου υπάρχουν δύο έργα
κι' ένα είναι προκείμενο. Σε
δύο, το ένα, του πρώτου
και του δεύτερου, σελίδων.*

ΠΑΡΟΥΣΙΑ

ΣΟΦΟΚΛΗ
ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
*Ίστορία
καί δημοτικό τραγούδι*

“Ένα βιβλίο πού έχει σκοπό, στή δύσκολη εποχή πού ζούμε, νά συμβάλει στή διατήρηση τής εθνικής μας κληρονομιάς καί ταυτότητας.

Στίς σελίδες του βιβλίου παρουσιάζεται ή ιστορία του γένους, από τήν βυζαντινή ακόμη περίοδο, μέχρι τό 1945.

Σελίδες 380, τιμή 3.500 δρχ.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΤΟ ΝΟΕΜΒΡΙΟ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ & ΠΟΙΗΜΑΤΑ

12 χαρακτηριστικά του ζωγράφου Γιώργου Κόρδη πού κοσμοούν 12 κορυφαίες στιγμές τής ελληνικής ποίησης.

Παλαμάς, Έγγονόπουλος, Παπαντωνίου, Γκανάς, Βαγενάς, Μαλακάσης, Έφταλιώτης, Κοροπούλης, Γρυπάρης, Έλύτης, Σκαρίμπας, Σαχτούρης, Λόρδος Βύρων

Προλογίζει και επιμελείται ο Έλιás Λάγιος

Μια απίθανη αληθινή ιστορία ελληνικού τραγουδιού

“Οι Ισραηλινοί λατρεύουν την ελληνική μουσική”

45

Asma hellinika

Ενα βράδυ, σ' ένα κέντρο διασκέδασης, στην Αθήνα, τέσσερις Ισραηλίτες έραιναν με λουλούδια τη Γλυκερία και τραγουδούσαν μαζί της όλα τα τραγούδια, παλιά και καινούργια. Ο ένας απ' αυτούς πήρε το μικρόφωνο κι είπε ένα τραγούδι μόνος του! Κι ύστερα, με άνεση, χόρεψε ένα ζεϊμπέκικο!!! Τέσσερις ξένοι, που δεν γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα και δεν προλαβαίνουν να τη μάθουν σ' ένα ολιγοήμερο ταξίδι στην Ελλάδα.

Απ' αυτούς ακούσαμε μερικές ενδιαφέρουσες ιστορίες. Ότι ο Θεοδωράκης ήταν ο πρώτος που πήγε στο Ισραήλ, το '74, μετά τον πόλεμο του Γιόμ Κιπούρ και αυτός παρότρυνε τον Νταλάρα, με τις αντιρρήσεις που είχε, όπως όλοι όσοι αποδοκίμαζαν την πολιτική του Ισραήλ απέναντι στους Παλαιστίνιους, να κάνει -πολύ αργότερα- το ίδιο. Ακόμα, ότι για τέτοια ταξίδια στο Ισραήλ, οι καλλιτέχνες ζητούσαν την άδεια του ΚΚΕ και της PLO.

Ξέραμε ότι στο Ισραήλ αγαπούν το ελληνικό τραγούδι, αλλά μας διέφευγαν αρκετές λεπτομέρειες. Έτσι, αξιοποιήσαμε την ευκαιρία, για να καταγράψουμε όλες τις πληροφορίες αυτής της ασυνήθιστης ιστορίας.

Στη συνέντευξη που δημοσιεύουμε, ο Simon Parnas, παραγωγός και παρουσιαστής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών προγραμμάτων από το εθνικό δίκτυο του Ισραήλ, πολύ σημαντικός παράγων στη διάδοση του ελληνικού τραγουδιού, περιγράφει ανάγλυφα και με ενδιαφέρουσες ερμηνείες, την πορεία της επιτυχίας του ελληνικού τραγουδιού στη χώρα του.

Δυστυχώς, οι συγκρούσεις στην περιοχή, δεν επιτρέψανε στους λαούς της Ανατολικής Μεσογείου να καλλιεργήσουν τις σχέσεις τους. Με εξαίρεση το ελληνικό τραγούδι που, από μόνο του, διαπερνάει τους φραγμούς, διαχέεται και ενώνει.

Σήμερα, οι Έλληνες τραγουδιστές και τα συγκροτήματα πηγαινοέρχονται συνεχώς. Βιτάλη, Καράς, ρεμπέτικες κομπανίες... Τελ Αβίβ, Ιερουσαλήμ, Καισάρεια, Χάιφα, φεστιβάλ, εθνικές γιορτές... Στην καινούργια χώρα των 4,5 εκατομμυρίων κατοίκων, το ελληνικό τραγούδι αποκαλύπτει, για άλλη μια φορά, τη δύναμή του, που υποτιμήθηκε από όσους πίστεψαν ότι θα περάσουμε στο αλλοδαπό κοινό μιμούμενοι την ξένη μουσική. Και χάθηκαν χρόνια και προσπάθειες σ' έναν αδιέξοδο δρόμο. Καιρός για νέα ξεκινήματα;

Ποιες συνθήκες ευνόησαν τη διάδοση του ελληνικού τραγουδιού στο Ισραήλ;

Είμαστε μια χώρα μεταναστών. Οι Εβραίοι έχουν έρθει στο Ισραήλ απ' όλο τον κόσμο. Δεν έχουν υπάρξει στην πατρίδα μας για δυο χιλιάδες χρόνια. Έτσι εκτός από τη θρησκεία δεν έχουμε ούτε κουλτούρα ούτε παράδοση και πρέπει να τα χτίσουμε όλα από την αρχή. Πολιτικά και κοινωνικά, αυτοί που διευθύνουν το κράτος, πολιτικοί και παρατάξεις, όλοι αυτοί που το αντιπροσωπεύουν, ήρθαν από τις δυτικές χώρες κι έκτισαν το καινούργιο κράτος με προσανατολισμό την Αμερική και την Ευρώπη. Οι περισσότεροι από τους μετανάστες, που ήρθαν από τις ανατολικές χώρες, αισθάνθηκαν πολιτισμικά αποξενωμένοι, έχασαν την καταγωγή τους, έχασαν τις ρίζες της κουλτούρας τους, γιατί η χώρα έκλινε προς τη Δύση κι αυτοί προσπαθούσαν να βρουν καινούργιες ρίζες στην περιοχή. Όμως, δεν μπορούν να στραφούν προς την αραβική μουσική, γιατί οι Άραβες είναι εχθροί μας και προσπαθούν να βρουν υποκατάστατα. Η ελληνική μουσική ήταν ένα καλό υποκατάστατο, γιατί συνδυάζει τη Δύση και την Ανατολή, γιατί έχει την ανατολίτικη ψυχή και τις δυτικές μελωδίες.

Πότε άρχισε αυτή η πολύ ενδιαφέρουσα "διείσδυση";

Γύρω στο '60, ένα νέο παιδί, 17 χρονώ, ήρθε απ' την Ελλάδα στο Ισραήλ ψάχνοντας για δουλειά. Ονομαζόταν Άρης Σαν και βρήκε δουλειά σ' ένα μικρό ελληνικό κέντρο στη Χάιφα, στο οποίο σύχναζαν μόνο Έλληνες Εβραίοι για να ακούσουν μουσική. Αυτός ο Άρης Σαν, στη διάρκεια της δεκαετίας του '60, έκανε μια επανάσταση...

Ήρθε στο Ισραήλ, τραγούδησε όλες τις ελληνικές επιτυχίες του '60, και πολλοί Ισραηλίτες άρχισαν να ακούν τη μουσική του. Ξαφνικά, τους άρεσε ο ήχος του μπουζουκιού, γιατί είναι πολύ γλυκός, πολύ μελωδικός. Ο Άρης Σαν έπαιζε ηλεκτρική κιθάρα, αλλά τη χρησιμοποιούσε με τον τρόπο που παίζει το μπουζούκι και ξαφνικά δημιούργησε έναν καινούργιο ήχο, γιατί η ηλεκτρική κιθάρα τραβάει τους νέους. Ήταν η εποχή του Έλβις Πρίσλεϋ, του ροκ εν' ρολ, των Σάντους και του Κλιφ Ρίτσαρντ. Έπαιζε ελληνικά τραγούδια στην ηλεκτρική κιθάρα, σαν υποκατάστατο του μπουζουκιού και δημιούργησε ένα καινούργιο στυλ κι έναν καινούργιο ήχο, αλλά μ' αυτό

Ο Simon Parnas, παραγωγός και παρουσιαστής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών προγραμμάτων από το εθνικό δίκτυο του Ισραήλ (Φωτ.: Σ.Ε.-ντέφι)

τον τρόπο έκανε την ελληνική μουσική και τις μελωδίες προσιτές στ' αφτιά των Ισραηλινών. Στην αρχή έδινε παραστάσεις μόνο σ' ένα μικρό κέντρο, που ονομάζεται "Ariana", στη Χάιφα. Ο πατέρας του Νταλάρα, ο Λουκάς Νταράλας, έπαιζε εκεί στη δεκαετία του '60.

Ο Άρης Σαν ήταν ένας πρωτοπόρος. Ήταν ο πρώτος Έλληνας που έφερε την ελληνική μουσική στ' αφτιά των Ισραηλινών, κάνοντας τα ελληνικά τραγούδια γνωστά και αγαπητά και γράφοντας ελληνική μουσική στην εβραϊκή

γλώσσα. Βεβαίως, στους Έλληνες Εβραίους, αυτούς που αγαπούσαν την καθαρή ελληνική μουσική, δεν άρεσε ο Άρης Σαν. Έλεγαν ότι αυτή δεν είναι ελληνική μουσική, είναι φτηνή απομίμηση. Αλλά αυτό ήταν η γέφυρα και ο Άρης Σαν έγινε πολύ διάσημος στο Ισραήλ.

Ο Άρης Σαν ήταν ένας πολύ ενδιαφέρων άνθρωπος: ήταν παντρεμένος με Ελληνίδα και είχε δεσμό με μια Ισραηλίτισσα, από την οποία είχε μια κόρη.

Πέθανε πριν από ένα χρόνο, από καρδιακή προσβολή: ήταν μόνο 50 χρόνων.

Από τότε, πολλοί άλλοι Έλληνες τραγουδιστές ερχόντουσαν από την Ελλάδα και την Κύπρο στο Ισραήλ για να δουλέψουν σε νυχτερινά κέντρα.

Μετά τον πόλεμο του Γιομ Κιπούρ, το '73, το ελληνικό κύμα ξαφνικά εξαφανίστηκε, έσβησε μετά την αναχώρηση του Άρη Σαν. Είχε κάνει ένα πολύ πετυχημένο ελληνικό νυχτερινό κέντρο στη Νέα Υόρκη και η ελληνική μουσική ξαφνικά ξεχάστηκε στο Ισραήλ.

Αλλά δεν ξεχάστηκε ακριβώς γιατί είχε δημιουργηθεί ένα υποκατάστατό της. Πολλά μουσικά συγκροτήματα που παίζουν στους γάμους, μιμούνται τον ήχο της κιθάρας του Άρη Σαν, διατηρώντας την ατμόσφαιρα των μελωδιών από την ελληνική μουσική, αλλά τραγουδώντας τα μ' έναν τρόπο διαφορετικό. Οι περισσότεροι απ' αυτούς τους νέους ήταν Εβραίοι, προερχόμενοι από τη Νότια Υεμένη, με πολύ ξεχωριστή και πολύ μοναδική προφορά. Τραγουδούσαν ελληνικά τραγούδια με γιεμενίτικη γλώσσα και τρόπο!

Οι στίχοι, μερικοί ήταν ελληνικοί, μερικοί ισραηλίτικοι, αλλά η ελληνική ατμόσφαιρα ήταν στο τραγούδι. Δεν μπορείς να έχεις τέτοιο ήχο ούτε στην Υεμένη, ούτε στην Ελλάδα, μόνο στο Ισραήλ, είναι μια ισραηλίτικη εφεύρεση.

Το ράδιο και η τηλεόραση το αγνόησαν, το θεώρησαν σαν φτηνή μουσική, αλλά οι απλοί άνθρωποι το αγάπησαν, το αγοράζουν κατά χιλιάδες, το λατρεύουν. Είναι σαν παραμύθι. Είναι απίστευτο και μόνο ύστερα από 15 χρόνια, τώρα, το κατεστημένο των μέσων μαζικής επικοινωνίας το αποδέχτηκε. Τώρα μπορείτε να τους δείτε στην τηλεόραση, να τους ακούσετε στο ράδιο, μόνο τώρα! Αυτός είναι ο λόγος που άρχισα τώρα ένα νέο τηλεοπτικό πρόγραμμα για αυτή τη μουσική και φυσικά την εθνική μεσογειακή.

Και εκεί κάπου στα μέσα της δεκαετίας του '80, κάτι συνέβη που έκανε το ελληνικό κύμα

να επιστρέψει. Πώς; Υπάρχει ένας Ισραηλίτης, τραγουδοποιός και ερμηνευτής, πάρα πολύ καλός, που είναι νούμερο ένα σήμερα. Προέρχεται από τη ροκ μουσική και το όνομα του είναι Γιούντα Πόλικερ.

Είναι γιος ελληνικής εβραϊκής οικογένειας που ήρθε από τη Θεσσαλονίκη. Πολικάρης νομίζω. Ολόκληρη η οικογένεια του χάθηκε στο ολοκαύτωμα. Μόνο ο πατέρας του και η μητέρα του επέζησαν και ήρθαν στο Ισραήλ μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο κι έφτιαξαν μια καινούργια οικογένεια, αλλά οι ρίζες τους παρέμειναν στην Ελλάδα· όλη την ώρα άκουγαν ελληνική μουσική. Ο Πόλικερ μεγάλωσε με ελληνική μουσική, με ρεμπέτικα και λαϊκά, γιατί αυτή ήταν η μουσική που άκουγε ο πατέρας του.

Σαν νέος είχε ένα ροκ συγκρότημα, που ονομαζόταν "Μπενζίν" (βενζινάδικο). Ο Γιούντα πίεζε όλη την ώρα να κάνει έναν ελληνικό δίσκο που να τραγουδάει εβραϊκά, αλλά ο παραγωγός του δεν ήθελε.

Παρ' όλο που η ελληνική μουσική ήταν δημοφιλής, οι διανοούμενοι στο Ισραήλ τη θεωρούσαν σαν φτηνή μουσική, μουσική των νυχτερινών κέντρων και των γάμων, μουσική για τους συνηθισμένους ανθρώπους, γιατί πολλοί

Η Γλυκερία τραγουδάει και εβραϊκά. CD made in Israel. πλατινένιο, για πωλήσεις πάνω από 40.000 αντίτυπα!

ισραηλινοί τραγουδιστές την παρουσίαζαν με φτηνό τρόπο. Έως ότου, όπως λέει ο Πόλικερ, μια μέρα που ταξίδευαν με το αυτοκίνητο, ξαφνικά έβαλε μία κασέτα του Νταλάρα στο κασετόφωνο. Ο παραγωγός του άκουσε και του άρεσε. Και το πράγμα άρχισε όταν ο Πόλικερ έκανε μια ραδιοφωνική εκπομπή για την ελληνική μουσική και τελείωσε μ' ένα δίσκο στον οποίο πήρε ελληνικά τραγούδια, κυρίως από τον Νταλάρα και την Αλεξίου, για παράδειγμα "Μη μου θυμώνεις μάτια μου", "Ερηνάκι" και μερικά ρεμπέτικα όπως ο "Μπουφετζής". Αλλά δεν τα αντέγραψε, τους άλλαξε τη μουσική πα-

ραγωγή, συνδυάζοντας ρεμπέτικα και λαϊκά με τη ροκ καταγωγή του, πολύ διακριτικά. Δεν είναι ροκ, αλλά ούτε καθαρά ρεμπέτικα ή καθαρά λαϊκά. Αυτός ο δίσκος του ήταν τεράστια επιτυχία. Και ο Πόλικερ άρχισε μία νέα καριέρα και ξαφνικά το ελληνικό κύμα άρχισε ξανά να ανεβαίνει.

Έτσι, ο Πόλικερ έκανε τη δεύτερη επανάσταση στα μέσα της δεκαετίας του '80.

Βοήθησα κι εγώ κατά κάποιον τρόπο γιατί είχα ένα ραδιοφωνικό πρόγραμμα που ονομαζόταν "Μεσογειακή μουσική" στο οποίο εκτός από ιταλικά, ισπανικά και φυσικά ισραηλινής προέλευσης τραγούδια, έπρεπε να παίζω ελληνική μουσική. Δεν ήξερα τίποτα για την ελληνική μουσική, εκτός από λίγο Καζαντζίδη και λίγο από τον Άρη Σαν. Όταν ο Πόλικερ έκανε τον ελληνικό δίσκο στα εβραϊκά, έπεσε σαν βόμβα στο κεφάλι μου. Έψαξα να βρω τις αυθεντικές εκτελέσεις κι άρχισα το ταξίδι μου στην ελληνική μουσική, που συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Είναι ένα ρομάντσο.

Υπάρχουν κι άλλοι άνθρωποι τώρα που παίζουν ελληνική μουσική στο ραδιόφωνο;

Ναι, ο Σούκι για παράδειγμα, που έχει δισκάδικο, έχει μια μικρή ραδιο-

Ο Aris San, ο πρώτος Έλληνας που έφερε την ελληνική μουσική στ' αφτιά των Ισραηλινών.

φωνική εκπομπή, δέκα λεπτά, καθημερινά, που παίζει ελληνική μουσική, παλιά και καινούργια τραγούδια, από το κρατικό ραδιόφωνο. Δεν έχουμε ιδιωτικούς σταθμούς ακόμα, θα γίνουν τον επόμενο χρόνο. Εγώ δουλεύω στο εθνικό ραδιόφωνο, που ακούγεται σ' όλη την επικράτεια.

Είχα πριν από δυο χρόνια ένα εβδομαδιαίο πρόγραμμα, το οποίο στα ελληνικά ονομαζόταν "Απόψε στου Θωμά". Είχε σαν θέμα όλη την ελληνική μουσική, ρεμπέτικα, νησιώτικα, δημοτικά. Και μετά την επιτυχία στο ράδιο, άρχισα τώρα ένα τηλεοπτικό πρόγραμμα που ονομάζεται "Η ταβέρνα" και ασχολείται με τις μεσογειακές εθνικές μουσικές. Προσπαθούμε να επικοινωνήσουμε με τις δισκογραφικές εταιρίες και την τηλεόραση στην Ελλάδα, με σκοπό να πάρουμε βιντεοκλίπ και ίσως συναυλίες, για τη δική μας τηλεόραση. Είναι όμως πολύ δύσκολο. Μερικές φορές δεν απαντούν ή τους παίρνει μήνες.

Πολλά ελληνικά τραγούδια, καινούργια και παλιά, αντιγράφονται στο Ισραήλ και έχουν εβραϊκές εκτελέσεις. Πολλά απ' αυτά είναι καλά, μερικά είναι πολύ φτηνά. Κλέβαμε για περισσότερο από 30 χρόνια από τη μουσική σας, από τους θησαυρούς σας, αλλά σήμερα νομίζω ότι έχουμε κάτι να προσφέρουμε, έναν καινούργιο ήχο, καινούργιες μελωδίες. Οι μουσικοί μας για χρόνια μιμούνταν την ελληνική μουσική, αλλά μέσα από τις απομιμήσεις έφτιαξαν κάτι καινούργιο, από το οποίο μια αυθεντική ανατολίτικη μουσική ανέτειλε. Ίσως προσπαθήσω κάποια στιγμή να πάρω ένα αυθεντικό ισραηλίτικο τραγούδι με σκοπό να τραγουδηθεί στην Ελλάδα, στην ελληνική γλώσσα. Ίσως να πετύχει γιατί πραγματικά έχουμε κάτι να προσφέρουμε σήμερα, εκτός απ' το να κλέβουμε από σας.

Οι ελληνικοί δίσκοι τυπώνονται ή είναι εισαγωγής;

Τυπώνονται. Η Μίνως και η Lyga αντιπροσωπεύονται στο Ισραήλ από μια μεγάλη δισκογραφική εταιρία, την NMC, CBS στο παρελθόν, η Polygram από την Helicon records και η Warner από μια άλλη. Οι εταιρίες αισθάνονται τη δύναμη της ελληνικής μουσικής και ψάχνουν για κάτι ανάλογο. Ενώ ένας δίσκος θεωρείται χρυσός αφού πουλήσει 20.000 αντίτυπα, γιατί είναι μικρή η αγορά, ο Πόλικερ πούλησε περισσότερο από 100.000 αντίτυπα από τον ελληνικό δίσκο του! Μετά απ' αυτό, άρχισε να γράφει τραγούδια με ελληνική ατμόσφαιρα, αλλά αυθεντικά δικά του, με δική του μουσική. Παίζει πολύ καλά μπουζούκι, χρησιμοποιεί μπαγλαμά, χρησιμοποιεί και σαζ. Το μπουζούκι είναι ένα δημοφιλές όργανο και το παίζουν πολλοί Ισραηλίτες μουσικοί.

Πώς συγκινείται από την ελληνική μουσική κάποιος που έρχεται από τη Σιβηρία, παραμένει ανεξήγητο...

Το μίξερ τώρα στο Ισραήλ αποδίδει, όλα είναι ένα είδος ανάμεικτο και βγαίνουν πολύ ωραία πράγμα-

τα. Σ' αυτούς που ήρθαν σήμερα από τη Ρωσία, δεν τους αρέσει η ποπ μουσική. Τους αρέσει ή ανατολίτικη μουσική, γιατί τους είναι πιο αληθινή. Και η ελληνική μουσική είναι δημοφιλής, παρά τις γλωσσικές δυσκολίες, παρ' όλο που δεν καταλαβαίνουν τους στίχους. Πρώτα απ' όλα, επειδή συνδυάζει την ανατολίτικη με τη δυτική. Γιατί, στη μουσική σας, μπορείτε να βρεις τούρκικη μουσική, να βρεις τσιγγάνικη μουσική, να βρεις το γαλλικό τραγούδι, μπορείτε να βρεις μερικές φορές αραβική μουσική, να βρεις βυζαντινή μουσική, όλα τα είδη... Αλλά πρώτα απ' όλα νομίζω ότι είναι ο ήχος του μπουζουκιού, το όργανο το ίδιο, ο ήχος του.

Κι αυτό είναι περίεργο, γιατί το μπουζούκι υπάρχει μόνο στην Ελλάδα. Είναι η πρώτη φορά που ακούν αυτόν τον ήχο.

Ο ήχος του μπουζουκιού είναι πολύ γλυκός. Και ο δεύτερος λόγος είναι ότι τα ελληνικά ρεμπέτικα ή λαϊκά, είναι ή πολύ-πολύ χαρούμενα και εύθυμα ή πολύ-πολύ βαριά και λυπητερά. Δεν υπάρχει κάτι στη μέση, έτσι μπορείτε να εκφραστείς άμεσα, μέσα από τις χαρούμενες μελωδίες ή τις λυπητερές μελωδίες. Αυτή είναι μια άλλη εξήγηση.

Ένα άλλο πράγμα είναι ότι οι μετανάστες Εβραίοι, που ήρθαν από τις ανατολικές χώρες ή από τις αραβικές χώρες, αισθάνθηκαν πολιτιστικά καταπιεσμένοι στο Ισραήλ, γιατί το κατεστημένο ήρθε από την Ευρώπη. Ντρέπονταν για τις αραβικές ρίζες τους. Αισθάνονται καταπιεσμένοι, γιατί το ράδιο δεν παίζει τα τραγούδια τους.

Εμείς, οι Εβραίοι, θέλουμε να κτίσουμε ένα καινούργιο Ισραήλ και, αν θέλεις να κτίσεις ένα νέο εβραϊκό κράτος, πρέπει να παραβλέψεις το παρελθόν, να μη συνδεθείς με τις ρίζες σου. Προσπαθώντας λοιπόν για χρόνια να γίνουν Ισραηλινοί, έφαχναν για ένα υποκατάστατο. Η τούρκικη μουσική είναι πολύ βαριά, η αραβική τους θυμίζει τις ρίζες τους και η ισπανική είναι πολύ μακρινή και όχι πολύ οικεία στο Ισραήλ. Έτσι βρήκαν στην ελληνική μουσική το υποκατάστατο στις ρίζες τους. Αυτή είναι η εξήγησή μου.

Αυτή είναι η πιο ενδιαφέρουσα ιστορία που άκουσα εδώ και πολύ καιρό. Στην αρχή, οι κύριες ομάδες Εβραίων στο Ισραήλ από πού ήρθαν;

Μισοί από τις ανατολικές χώρες και μισοί από τις δυτικές. Οι Εβραίοι είναι μοιρασμένοι σε δυο ομάδες. Οι ανατολικοί Εβραίοι ονομάζονται Σεφαραντίμ και ήρθαν από την Ισπανία, από τα Βαλκάνια, την Ελλάδα, την Τουρκία, από τις αραβικές χώρες. Κι αυτοί που ονομάζονται Εσκεναζίμ ήρθαν από τη Δύση, από την ανατολική και δυτική Ευρώπη, ακόμα κι από τη Ρωσία θεωρούνταν Εσκεναζίμ. Ο πληθυσμός του Ισραήλ χωρίζεται στα δυο, 50-50, Εσκεναζίμ και Σεφαραντίμ. Στη διάρκεια της δεκαετίας του '60, του '70 και στην αρχή της δεκαετίας του '80, ακόμα και στη διάρκεια της δεκαετίας του '80, η ελληνική

μουσική ήταν δημοφιλής και αγαπητή από τους απλούς ανθρώπους, συνήθως με τις ανατολίτικες ρίζες, τους Σεφαραντίμ, μερικοί απ' αυτούς νεόπλουτοι, μερικοί απ' αυτούς φτωχοί. Δεν μπορείς να πεις ότι οι διανοούμενοι και οι Εσκεναζίμ αγαπούσαν την ελληνική μουσική, όμως σήμερα άλλαξαν χάρη στον Γιούντα Πόλικερ και χάρη στο ραδιόφωνο του Ισραήλ, που παρουσιάζει την ελληνική μουσική με διαφορετικό τρόπο.

Η μεγάλη επανάσταση ήρθε όταν ο Πόλικερ έκανε τη μίξη του ροκ και της ελληνικής μουσικής και τραγουδούσε εβραϊκά. Έκανε την διασταύρωση και σήμερα μπορείς να πεις ότι η ελληνική μουσική εισχώρησε σε όλους.

Κι εγώ, από το ράδιο, την έκανα αποδεκτή από τους ανθρώπους που δεν τους άρεσε η ελληνική μουσική πριν, γιατί την παρουσίασα με πιο διανοουμενίστικο τρόπο.

Ποια τραγούδια προτιμούν;

Κάθε Έλληνας τραγουδιστής που έρχεται στο Ισραήλ αλλάζει το πρόγραμμά του και το προσαρμόζει στ' αφτί του Ισραηλινού. Όταν ο Νταλάρας ήρθε για δεύτερη φορά το '89, έδινε παράσταση στην Ιερουσαλήμ και 4.000 άνθρωποι πήγαν να τον δουν. Στο πρώτο μέρος τραγούδησε περισσότερο τα καινούργια του τραγούδια με λιγότερο μπουζούκι και δεν λειτούργησε. Μόνο στο δεύτερο μέρος τραγούδησε όλες τις επιτυχίες με μπουζούκι και οι άνθρωποι τρελάθηκαν. Με πήρε λοιπόν πιο πέρα και μου είπε, "πες μου, τι συνέβη, γιατί δεν λειτούρ-

Ο Yehuda Poliker τραγουδάει και τα "Παλαμάκια -παλαμάκια" του Μητσάκη!

γησε;". Έτσι, του είπα, πρέπει να φτιάξεις το πρόγραμμα διαφορετικά, εδώ προτιμούν τον ήχο του μπουζουκιού, τα λαϊκά. Και μου λέει, "πάμε στο ξενοδοχείο και θέλω να με βοηθήσεις να ξαναφτιάξω τη σειρά των τραγουδιών από την αρχή". Εκείνη τη νύχτα έβγαλε κι έβαλε μερικά, όχι πολύ μεγάλες αλλαγές, αλλά η σειρά ήταν εντελώς διαφορετική και στη δεύτερη συναυλία είχε τεράστια επιτυχία.

Το ίδιο συνέβη με την Αλεξίου στην πρώτη συναυλία, τα άλλαξε στη δεύτερη και είχε επιτυχία.

Η Χαρούλα ξαναήρθε. Έκανε πολύ πετυχημένες συναυλίες, αλλά όταν με ρώτησε τι πιστεύω για το δίσκο της με τα τραγούδια του Αντύπα και της Νικολακοπούλου, της είπα ότι γνωρίζω ότι έχει πολύ μεγάλη επιτυχία στην Ελλάδα, αλλά νομίζω ότι -ευθέως μιλώντας κυρίως για τη Χαρούλα και πολλούς άλλους Έλληνες τραγουδιστές- από τη στιγμή που προσπαθούν να πλησιάσουν τη δυτική μουσική, από την πλευρά της μουσικής παραγωγής, της ενορχήστρωσης, της μελωδίας, τη στιγμή που τείνουν προς τη ροκ και ποπ, χάνουν κάποιες απ' τις αξίες τους.

Στην περίπτωση της Χαρούλας είναι ολοφάνερο γιατί, κατά τη γνώμη μου, της είπα, είναι μια soul τραγουδίστρια, είναι blues τραγουδίστρια, αλλά τη στιγμή που προσπαθεί να έχει πάρε-δώσε με τραγούδια δυτικού ύφους, χάνει κάποιες από τις αξίες της. Δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει τις ίδιες ποιότητες της φωνής της όταν τραγουδάει δυτικά τραγούδια.

כפיים

(יווני עממי)

לילה לילה היא רוקדת
לצלילי הבגלמה
הגברים נותנים לה קצב
היא רוקדת לעצמה

בכפיים - בכפיים

תנו לה קצב כידיים

תנו לה קצב ברגליים

בעקב הנעליים.

לילה לילה במרפסת
היא רוקדת רק לבד
הגברים שוכרים צלחת
רץ בקבוק מיד אל יד

בכפיים - בכפיים...

Έχεις θησαυρούς στα χέρια σου, μουσικής και κουλτούρας, και είναι κρίμα να προσπαθείς να τα αφήσεις και να τα αντικαταστήσεις με ποπ και ροκ μουσική.

Κοίταξε τις δυτικές ευρωπαϊκές χώρες, οι περισσότερες απ' αυτές έχασαν την παραδοσιακή μουσική τους. Δεν μπορείς να μιλήσεις σήμερα για γαλλικό "chanson", ή, ας πούμε, για ιταλική καντάδα. Νομίζω ότι οι μόνες χώρες που ακόμα διατηρούν και κρατούν την παραδοσιακή τους μουσική είναι η Ελλάδα και η Ισπανία, ίσως και η Πορτογαλία, αλλά όλες οι άλλες χώρες στην Ευρώπη σαρώθηκαν από τη ροκ και την ποπ μουσική και είναι κρίμα.

Τραγουδιστές σαν την Αλεξίου και τον Νταλάρα, οι οποίοι από επαγγελματική άποψη είναι stars, χάνουν κάποιες από τις αξίες τους απ' τη στιγμή που στρέφονται στην ποπ και ροκ μουσική και νομίζω ότι απλώς θα τους πάρει χρόνο να επιστρέψουν στα λαϊκά. Είναι υπόθεση χρόνου, αλλά θα επιστρέψουν.

Θέλω να προσθέσω ακόμα ένα πράγμα. Το ακροατήριο του Ισραήλ είναι μεγάλο και φανατικό. Ο Νταλάρας ήταν κατάπληκτος την πρώτη φορά, "ακόμα και στην Ελλάδα δεν έχω τέτοιο κοινό", μου είπε. Και η Αλεξίου, μου είπε "δεν είστε ζεστοί, καίτε"!

Αυτό που πέτυχε ο Γιούντα Πόλικερ ήταν να περάσει την ελληνική μουσική στ' αφτιά των εφήβων, των νεότερων, αυτών που κλίνουν προς τη ροκ και την ποπ, οι οποίοι όλη την ημέρα ακούν Μαντόνα, Μάικλ Τζάκσον και Πρινς. Ξαφνικά, μπορείς να πας στη συναυλία του Πόλικερ και να δεις εφήβους να χορεύουν και να τραγουδούν "Παλαμάκια-παλαμάκια" στα εβραϊκά!!!

Είναι δημοφιλής ο Καζαντζίδης;

Ο Καζαντζίδης, αν έρθει σήμερα στο Ισραήλ θα έχει μεγάλη επιτυχία, γιατί ήταν πολύ-πολύ δημοφιλής στο Ισραήλ στη διάρκεια της δεκαετίας του '60 και πολλοί Ισραηλινοί τον αγαπούν ακόμα και σήμερα. Γι' αυτούς είναι ένα σύμβολο της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής.

Ποιοι τραγουδιστές είναι διάσημοι στο Ισραήλ σήμερα;

Πρώτα απ' όλα ο Νταλάρας, η Αλεξίου, η Γλυκερία, ο Καζαντζίδης, ο Βασίλης Καρράς λίγο. Το "Άς την να λέει" σήμερα είναι επιτυχία. Ο Διονυσίου επίσης...

Υπάρχει σχέση μεταξύ της κουλτούρας του Ισραήλ και των Αράβων, κάποιο σημείο που αυτοί οι δυο πολιτισμοί συναντιούνται;

Συνεχώς, είναι μία ιστορία αγάπης και μίσους, γιατί είμαστε εχθροί, ακόμα, αλλά ο πολιτισμός του Ισραήλ παίρνει πολλά πράγματα από τον αραβικό πολιτισμό. Τα περισσότερα φαγητά μας προέρχονται από το αραβικό τραπέζι. Παίρνουμε επίσης στοιχεία από τη μουσική τους. Μην ξεχνάς ότι οι περισσότεροι από τους Εβραίους Σεφαραντίμ ήρθαν από τις α-

ραβικές χώρες. Στο σπίτι τους ακούν αραβική μουσική, όχι έξω, μέσα από την πόρτα τους. Ένα παράδειγμα. Η οικογένειά μου είναι μια από τις πιο παλιές εβραϊκές οικογένειες που ζει στο Ισραήλ. Ο πατέρας μου γεννήθηκε στην παλιά πόλη της Ιερουσαλήμ. Έζησε ανάμεσα σε Άραβες όλη του τη ζωή, ο πατέρας του κι ο πατέρας του πατέρα του κι ο προπαππούς του, για 400 χρόνια. Ο πατέρας μου είχε αραβική κουλτούρα. Μιλούσε αραβικά, άκουγε όλη την ώρα αραβική μουσική. Από τότε που ήμουν παιδί το ράδιο ήταν ανοιχτό στο σπίτι κι ο πατέρας μου άκουγε την Ουμ Κουλθούμ, όλους τους μεγάλους Άραβες τραγουδιστές.

Βέβαια εγώ που ήμουν νέος, δεν τους έδινα σημασία, μου άρεσε η ποπ. Θεωρούσα την αραβική μουσική φτηνή, ότι είναι του πατέρα μου η μουσική, δεν είναι δική μου αλλά, είτε το ήθελα είτε όχι, το ράδιο ήταν ανοιχτό κι αυτό που μπαίνει υποσυνείδητα μέσα σου, μια μέρα βγαίνει στην επιφάνεια.

Σήμερα μπορώ να ανοίξω το ράδιο και να ακούσω αραβική μουσική και να την απολαύσω, γιατί είχα εξοικειωθεί μαζί της όταν ήμουν παιδί.

Πολλοί Άραβες, ειδικά οι Παλαιστίνιοι, αγαπούν την ανατολίτικη μουσική του Ισραήλ και αγαπούν το συνδυασμό της ελληνικής μουσικής, της τουρκικής μουσικής και της εβραϊκής γλώσσας, τους αρέσει, παρ' όλο που είμαστε εχθροί, την ακούν και αγοράζουν κασέτες στα εβραϊκά, τα ανατολίτικα. Οι περισσότεροι ζουν κάτω από κατοχή πάνω από 25 χρόνια και μιλούν εβραϊκά.

Οι Άραβες πάνε στις ελληνικές συναυλίες;

Δεν νομίζω, γιατί οι περισσότερες από τις μεγάλες συναυλίες γίνονται στην περιοχή του Τελ Αβίβ, δεν έχουμε πολλές στην Ιερουσαλήμ. Δεν έχουν πρόσβαση, είναι δύσκολο και λόγω του ότι από το '87 που άρχισε η ιντιφάντα... είναι πολύ επικίνδυνο, έτσι ο καθένας πηγαίνει προς τη δική του πλευρά, προσπαθούν να μην μπλέκονται.

Εάν τα προβλήματα μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων λυθούν πραγματικά, τι θ' αλλάξει στην περιοχή;

Όλα θ' αλλάξουν.

Οι λαοί της περιοχής, οι Εβραίοι, οι Έλληνες, προφανώς και οι Παλαιστίνιοι, είναι πολύ δυνατοί και μπορούν να δημιουργήσουν, εδώ, στο κέντρο του πολιτισμού. Υποστηρίζεται όμως ότι όσο καλύτερα πράγματα συμβαίνουν, τόσο περισσότερα προβλήματα θα αντιμετωπίσουμε. Μια απαισιόδοξη πρόβλεψη, που προέρχεται από μια αισιόδοξη. Γιατί, ίσως, δε θα αρέσει σ' αυτούς που κυβερνούν τον κόσμο μια "συμπλέουσα" Μεσόγειος...

Ασφαλώς, επειδή θα είναι πολύ δυνατή οικονομικά και πολιτιστικά.

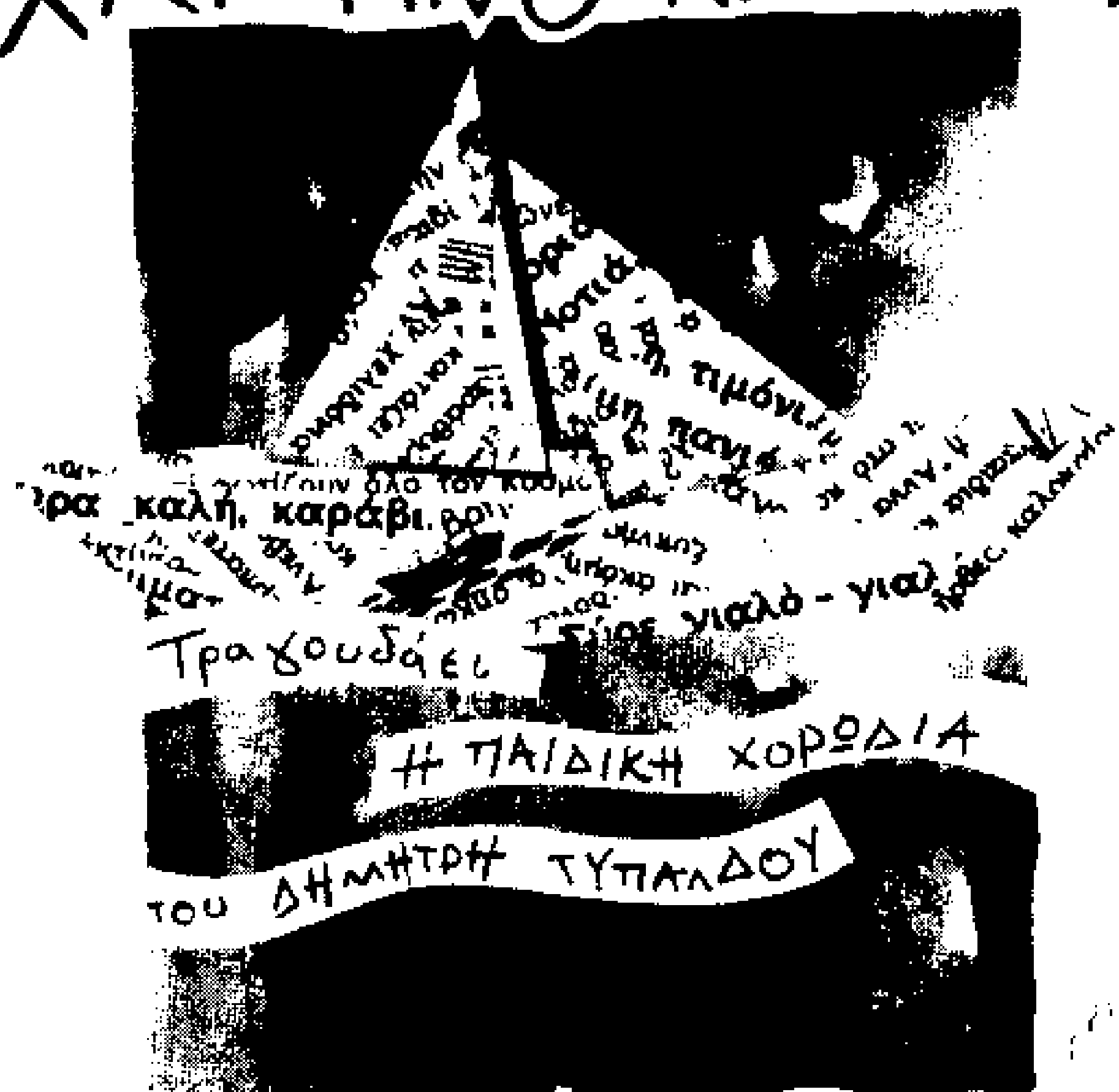
EROS Τια έσου αγαπών το Ελληνικό τραγούδι

ΜΑΝΩΛΗ ΓΑΛΙΑΤΣΟΥ "Της αγάπης το μαντήλι"

Τραγουδούν:
Γλυκερία
Ελένη Τσαλιγοπούλου
Νίκη Τσαϊρέλη

ΧΑΡΤΙΝΟ ΚΑΡΑΒΙ

ΝΟΤΗ ΜΑΥΡΟΥΔΗ "Χάρτινο Καράβι"

Τραγουδάει:
"Η Παιδική Χορωδία του Δημήτρη Τυπάλδου"

Μουσική του ΝΟΤΗ ΜΑΥΡΟΥΔΗ

ΠΕΤΡΟΥ ΒΑΓΙΟΠΟΥΛΟΥ - ΜΑΝΩΛΗ ΡΑΣΟΥΛΗ
"Βαλκανιζατέρ"

Τραγουδούν:
Ελένη Βιτάλη, Γλυκερία, Πέτρος Γαϊτάνος,
Πασχάλης Τερζής, Αγάθωνας Ιακωβίδης,
Λάμπρος Καρελάς, Θοδωρής Παπαδόπουλος,
Ανδρέας Καρακότας

ΝΕΑ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ

PRODUCTION SOUND® *E.E.*

SOUND AND LIGHT EQUIPMENT

KOMNHNQN 39, AΘHNA 114 73
THA.: 6424459, 6452862 FAX: 6448737

Ελάτε στις Μάσκες!

**ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΕΞΑΝΤΩΝΑΚΗΣ
ΜΑΡΙΝΑ ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ
ΤΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΥΝΗΣ
ΕΛΕΝΑ ΒΑΡΒΑΚΗ
ΜΑΡΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

ΣΤΗΝ ΟΜΟΡΦΗ ΝΥΧΤΑ

Αγίας Γλυκερίας 44 & Στεφανοπούλου 1 - Γαλάτσι - Τηλ: 2929 939/40/41

Γραφτείτε συνδρομητές για 12 τεύχη

ΕΛΛΑΔΑ-ΚΥΠΡΟΣ (ΔΡΧ. 16.000)

ΗΠΑ (\$85) ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ (\$ ΑΥΣΤΡ.115) ΕΥΡΩΠΗ (DM120, FR420, £55, \$80)

ΙΣΡΑΗΛ (US \$75) ΑΛΒΑΝΙΑ (US \$12) ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΕΣ π.Σ.Ε.(Κ.Α.Κ) (US \$12)

ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ (US \$85)

Όνομα .....

Διεύθυνση .....

Χώρα.....

Τηλέφωνο ..... Fax: .....

ΝΤΕΨΙ

Εμβάσματα: Σ. Ελληνιάδης • Σόλωνος 85, Αθήνα 106 79 • Τηλ.: 3629569

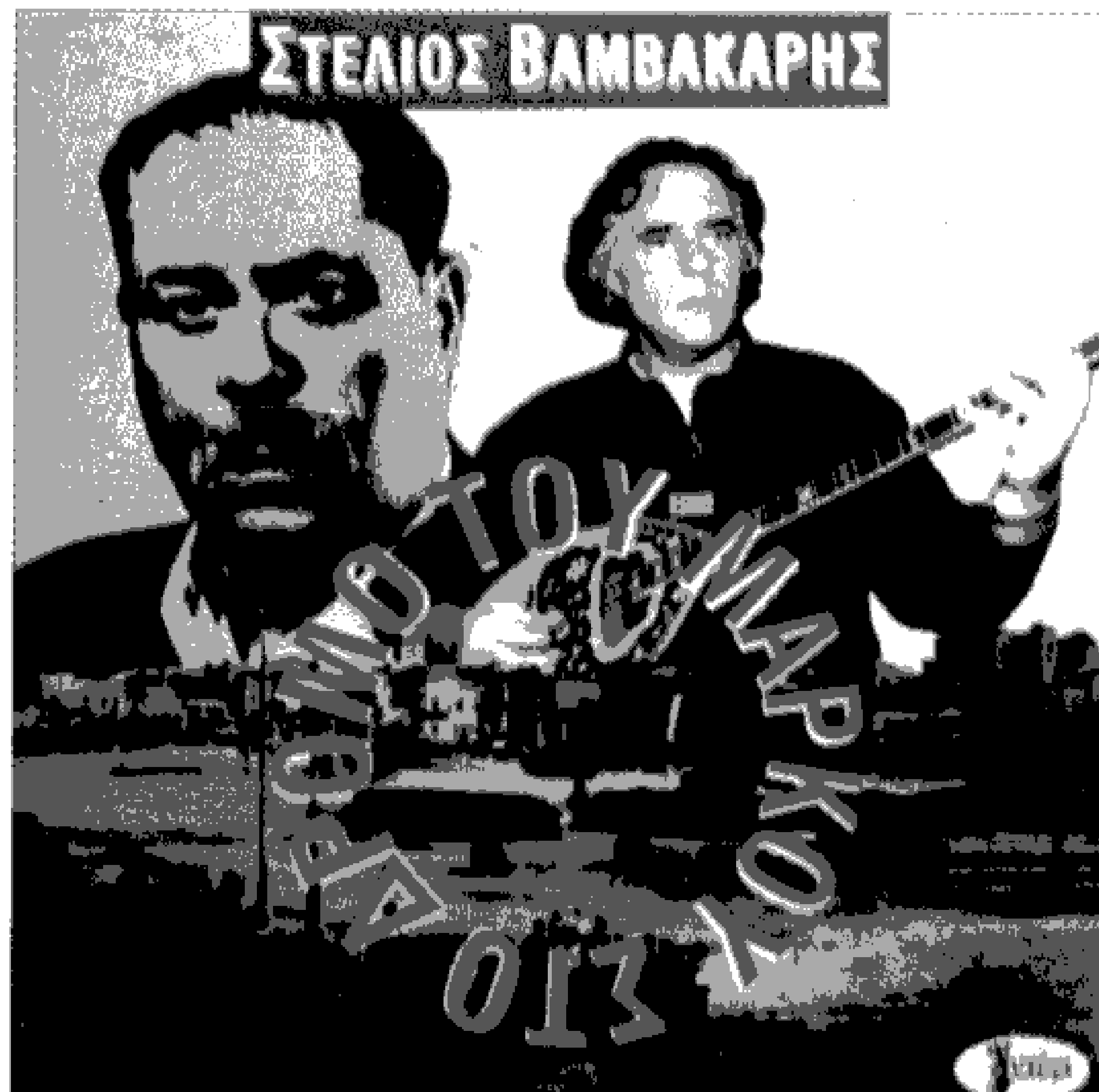

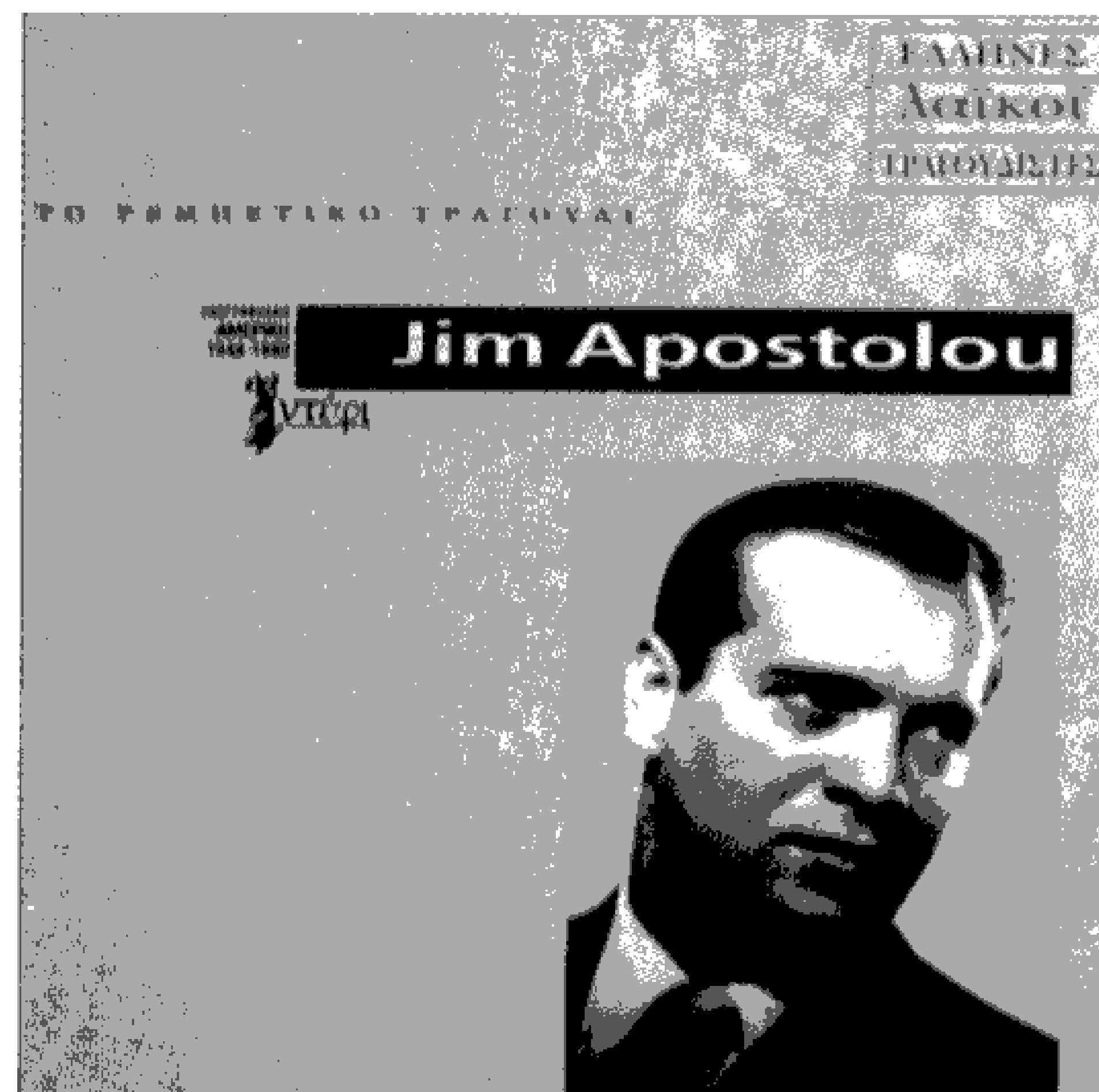
ΤΟ

παρουσιάζει

ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ
Στο δρόμο του Μάρκου

JIM APOSTOΛΟΥ
Πηχογραφήσεις στην Αμερική

ΝΙΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
Αρχόντισσα του λιμανιού

ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΠΑΔΑΚΗ
Κρυστάλλινες νύχτες

τέσσερις ελληνικές όψεις

Από τα καλά καταστήματα δίσκων
και το Ντέφι (τηλ.: 3629.569, φαξ:3641.334)